

Debreceni Ítéltábla

Bf.I.393/2021/10. szám

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Debrecenben, 2021. október 4. napján megtartott tanácsülés alapján meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A kötelesség megszegésére irányuló hivatali vesztegetés büntette miatt Terhelt1 ellen indított büntetőügyben az ítéltábla a Nyíregyházi Törvényszék 2021. június 11. napján kihirdetett 1.B.229/2021/2. számú ítéletét megváltoztatja az alábbiak szerint:

A vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés próbaidejét 3 (három) évre, a kiutasítás büntetés tartamát 1 (egy) évre enyhíti.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban felmerült 32.256,- (harminckettőezer-kettőszázötvenhat) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

I n d o k o l á s

[1] A Nyíregyházi Törvényszék bíróság elé állításos eljárás keretein belül meghozott, rendelkező részben megjelölt ítéletével Terhelt1 vádlottat bűnösnek mondta ki 3 rendbeli hivatali vesztegetés büntetében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 293. § (1) bekezdés, (2) bekezdés], ezért – halmazati büntetésül – 2 év börtön fokozatú, végrehajtásában 4 évi próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztésre és 2 év kiutasításra ítélte. A szabadságvesztés büntetés végrehajtásának elrendelése esetére döntött a vádlott által előzetes fogvatartásban – őrizetben – töltött idő beszámításáról, valamint kimondta, hogy legkorábban a büntetés kétharmad részének a kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Az eljárás során lefoglalt öntöttvas serpenyőre – mint előnyként a bűncselekmény elkövetési tárgyára – vagyoneklobzást rendelt el, továbbá megállapította, hogy a tolmácsdíj címén felmerült bűnügyi költséget az állam viseli.

[2] Az ítélet ellen a nyilatkozatételre fenntartott három munkanapi határidőn belül a védő jelentett be fellebbezést a bűncselekmény hiányára hivatkozva elsődlegesen felmentés; másodsorban enyhébb minősítés, a hivatali vesztegetés alapesetének megállapítása; harmadsorban rövidebb tartamú, végrehajtásában rövidebb próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés, illetve a kiutasítás mellőzése; végül negyedleges indítványként az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítása érdekében. Indokai szerint a törvényszék alapvetően az intézkedő rendőrök tanúvallomására támaszkodott, s az általuk „felajánlottnak vélt” öntöttvas serpenyő csekély értéke folytán nem alkalmas hivatalos személy befolyásolására. A vádlott a magyar nyelvet hiányosan beszélő személy, ezért a vele szemben eljáró rendőröknek a serpenyővel kapcsolatos kérdéseit, magatartását eleve értelmezhetette úgy, hogy az ajándékba adását várják el, s nem értette azt sem, miért lehet a csekély értékű tárgy odaajándékozása jogellenes. Emellett amennyiben az elkövető szándéka nem irányul arra, hogy a felajánlottnak vélt csekély értékű tárgyat azért adja a hivatalos személynek, hogy az a hivatali kötelességét megszegje, úgy a bűncselekmény minősített esetének megállapítása kizárt, s bűnösség megállapítása esetén is aránytalanul súlyos a büntetés, különösen a kiutasítás eltúlzott. Végül álláspontja szerint az elsőfokú határozat tekintetében teljes megalapozatlanság állapítható meg, ezért az ítélet hatályon kívül helyezésének a szükségessége is felmerül (elsőfokú bírósági irat 5. sorszám).

[3] A vádlott nem élt önálló jogorvoslattal. Az ügyészség tudomásul vette a határozatot.

[4] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a Bf.205/2021/2. számú átiratában a védelmi jogorvoslatot alaptalannak tartva, tanácsulésen történő elbírálás mellett az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt. Észrevételei szerint az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat megtartotta, lefolytatott bizonyítási eljárása eredményeként megalapozott tényállást állapított meg, mely alapján a cselekmény jogi minősítése törvényes. A vádlottal szemben kiszabott büntetés neme és mértéke is mindenben megfelel az irányadó törvényhelynek, a szabadságvesztés felfüggesztésére indokoltan került sor, próbaideje is arányos, a büntetési célok eléréséhez pedig a kiutasítás büntetés kiszabása szükséges. Figyelemmel a bűncselekmény tárgyi súlyára, önmagában a vádlott büntetlen előélete sem a szabadságvesztés mértékének mérséklését, sem a kiutasítás mellőzését nem teszi indokolttá. A vádhatóság alaptalannak tartotta az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését célzó védelmi indítványt is, megjegyezve, hogy az ítélet megalapozottsági hibában nem szenved. Miután a járulékos rendelkezéseket is törvényesnek találta, ezért az ítélet helybenhagyását indítványozta.

[5] A másodfokú bíróság a védő fellebbezését a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 598. § (2) bekezdés alapján – utalva a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és járványügyi készültségről szóló 2020. évi LVIII. törvény 211. § (2) bekezdésére is – tanácsulésen bírálta el.

[6] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárást a Be. 590. § (1), (2) bekezdésének megfelelően teljeskörűen bírálta felül, mert a védelmi fellebbezés a bűnösség megállapítását is támadta, ezért korlátozott felülbírálatra nem volt lehetőség.

[7] A felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi szabályok megtartásával folytatta le, melynek során figyelemmel volt a Be. XCVIII. Fejezetében írt speciális rendelkezésekre is (Eljárás bíróság elé állítás esetén). Nem vétett sem abszolút [Be. 608. § (1) bekezdés a)-h) pont], sem olyan súlyos relatív perjogi hibát [Be. 609. § (1), (2) bekezdés a)-d) pont], ami az eljárás törvényességét befolyásolva az érdemi felülbírálatot kizárta volna, az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását eredményezve.

[8] A törvényszék ügyfelderítési kötelezettségének eleget téve megalapozott tényállást állapított meg, mely a Be. 591. § (1) bekezdése értelmében a másodfokú eljárásban is irányadó volt. A megalapozottság fogalmát a törvény pozitív formában, külön nem határozza meg, arra a megalapozatlansági okok hiányából, nemlétéből lehet következtetést vonni. A felülbírált ügyben a Be. 592. § (1) bekezdésében írt teljes megalapozatlanság szóba sem kerülhetett, valójában fellebbezésének utóbbi irányát a védelem nem is indokolta részletesen, az általa hivatkozott megalapozatlanság orvoslását nem indítványozta, és további bizonyítandó tényre sem hivatkozott. Nem volt feltárható részbeni megalapozatlansági ok sem [Be. 592. § (2) bekezdés a)-d) pont], az elsőfokú bíróság a tényállást hiánymentesen, valósághűen állapította meg.

[9] A törvényszék az ügy helyes eldöntése szempontjából lényeges bizonyítékokat megvizsgálta, és azokat okszerűen, a logika törvényei szerint értékelte. Számba vette a vádlott védekezését, az eljárás során tett részletes vallomását, majd kitért a vallomás ellentmondásaira, de gondosan elemezte az intézkedő rendőrök – tanú1, tanú2, tanú3 – tanúvallomásait, valamint a lényeges okiratokat, így különösen a terhelt korábbi szabálysértési eljárásának dokumentációját. Nem tévedett akkor, amikor a tényállást alapvetően a váddal egyezően, a bizonyítékok egyenként és összességében történő értékelése után elsősorban a tanúvallomásokra és azokat megerősítő okirati bizonyítékokra alapította a vádlott védekezésével szemben. A mérlegelés hibátlan, az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségét is színvonalasan teljesítette, részletesen számot adva arról, hogy mely bizonyítékot fogadott el, és melyet nem a ténymegállapító tevékenysége során, logikai következtetései is helyesek.

[10] Az eltérő tényállás megállapítására irányuló védelmi fellebbezés lényegében a bizonyítékok okszerű értékelésén keresztül támadta a megalapozott tényállást, mely a tényálláshoz kötöttség folytán eredményre nem vezethetett.

[11] Kiemeli az ítéltábla, hogy a tényálláshoz kötöttség elvi indokát a Be. 167. § (3)-(4) bekezdése adja, ami szerint a bizonyítás eszközeinek és a bizonyítékoknak nincs törvényben

előre meghatározott ereje, a bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben szabadon értékeli, és a bizonyítás eredményét az így kialakult meggyőződése szerint állapítja meg. Ezáltal biztosított a bizonyítékok hitelt érdemlőségének meggyőződés szerinti, szabad értékelése és védett mikénti értékelése (Kúria Bhar.III.1201/2018/10.). Mindezen elvek érvényre juttatása garantálja az elsőfokú bíróság úgynevezett ténybíróági jellegét, mely elvek a felülbírált ügyben maradéktalanul érvényesültek.

[12] Az elsőfokú bíróság a megalapozott tényállásból okszerűen vont következtetést a vádlott bűnösségére és a cselekmény minősítése is megfelel az anyagi jognak. A törvényszék ebben a körben is részletes, színvonalas indokolást adott, mellyel az ítéltábla maradéktalanul egyetértett.

[13] A vádlott tényállásba foglalt elkövetési magatartása valóban a Btk. 293. § (1) bekezdésébe ütköző, és a (2) bekezdés első fordulata szerint minősülő kötelesség megszegésére irányuló hivatali vesztegetés büntettét valósította meg, rendbelisége pedig az intézkedő rendőrök számához igazodik, akiknek felajánlásra került a jogtalan előny (BH2006. 178. számú eseti döntés). Abban sem tévedett az elsőfokú bíróság, hogy a tényállásban írt öntöttvas grilltárcsa kétségtől kívül alkalmas volt a befolyásolásra, egyfajta korábbinál kedvezőbb helyzetbe jutást eredményezve (BH2007. 76. számú eseti döntés). A grilltárcsa felajánlásának célja pedig valóban a hivatalos személyek befolyásolása volt annak érdekében, hogy tekintsenek el a további intézkedéstől. Megjegyzendő, hogy az elkövetési magatartás a jogtalan előny felajánlásával befejeződött, a grilltárcsa átadása már nem szükséges a bűncselekmény megállapításához és a megvalósulást az sem érintette, hogy a jogtalan előnyt a rendőrök visszautasították.

[14] A gépjármű súlyának ellenőrzése, az előírányzott mérlegeléssel való felhagyás, ekként a rendőri intézkedés befejezése pedig tényszerűen a rendőrök, mint hivatalos személyek kötelességszegésével járt volna, következésképp a korrupciós cselekmény súlyosabban minősülő esete valósult meg, a jogtalan előny felajánlása célzatosan történt a vádlott részéről.

[15] A törvényszék a büntetés kiszabása során irányadó alanyi és tárgyi körülményeket alapvetően feltárta, mely csak annyiban igényel pontosítást, hogy valójában a kettőnél több halmazat súlyosít, tekintve, hogy pusztán a bűnhalmazatnak a büntetési tételkeret felső határát emelő hatása van (56. számú BK vélemény 6. pont). Adott esetben azonban 3 rendbeli cselekmény valósult meg, így ez valóban súlyosító körülményként jelentkezik.

[16] Ezzel együtt a büntetési tétel középértékéhez képest az alsó határhoz jelentősen közelítő tartamú szabadságvesztés büntetés túl szigorúnak nem tekinthető, figyelemmel a cselekmény elkövetésének konkrét körülményeire, nevezetesen arra, hogy a vádlott kötelességszegésre rábíró magatartásával a rendőrök figyelmeztetése ellenére sem hagyott fel, azt ismételte. Abban sem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor úgy ítélte meg, hogy a vádlottal szemben személyi körülményeire figyelemmel a büntetés végrehajtása a Btk. 85. §

(1) bekezdés alkalmazásával próbaidőre felfüggeszthető, arra a törvény lehetőséget biztosít. A próbaidő Btk. 85. § (2) bekezdése szerinti maximális tartamát csaknem elérő mérték azonban az ítéltábla álláspontja szerint nem áll arányban a bűnösségi körülményekkel. A büntetlen előéletűnek tekinthető vádlottal szemben ezért azt 3 évre mérsékelte, úgy találva, hogy így is megnyugtató támpontot nyújt a büntetési célok teljesüléséhez. A magas tárgyi súlyú korrupciós bűncselekmények többszörös halmazát megvalósító nem magyar állampolgár vádlott esetében valóban adóttak a kiutasítás büntetés kiszabásának Btk. 59. § (1) bekezdésében írt feltételei, mely szükségesnek bizonyult, tartamát azonban az ítéltábla a Btk. 60. § (2) bekezdésében meghatározott törvényi minimumra enyhítette, figyelemmel a vádlott eljárás során feltárt családi körülményeire – Magyarországon tartózkodási helyet létesítő családjára –, valamint az országhoz fűződő egzisztenciális kötődésére. A védelmi fellebbezés tehát a büntetés kiszabás körében vezetett – az említettek erejéig – eredményre.

[17] Az ítélet egyéb, egyszerűsített felülvizsgálat közé tartozó, járulékos kérdésekben hozott rendelkezései mindenben megfelelnek az irányadó, és az elsőfokú határozatban teljeskörűen felhívott törvényi szabályozásnak.

[18] Az ítéltábla a kifejtettekre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletét a szükséges részben a Be. 606. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg a törvénynek megfelelő rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdés alkalmazásával helybenhagyta.

[19] A másodfokú eljárásban a fordítással kapcsolatban felmerült és az államot terhelő bűnügyi költséget az ítéltábla a Be. 613. § (1) bekezdése alapján állapította meg.

Debrecen, 2021. október 4.

Dr. Balla Lajos s.k. a tanács elnöke, Dr. Bakó József s.k. előadó bíró, Dr. Diószegi Attila s.k. bíró

Záradék: A Nyíregyházi Törvényszék 1.B.229/2021/2. számú ítélete a Debreceni Ítéltábla Bf.I.393/2021/10. számú ítéletében írt változtatással a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2021. október 4.

Dr. Balla Lajos s.k.
a tanács elnöke

